

Erasmushogeschool Brussel
Bachelor in de
pedagogie van het jonge kind
(professioneel gerichte bachelor)

21 juni 2011

Toets Nieuwe Opleiding

NVAO Toetsingsrapport

Inhoud

1	Samenvattende conclusie	3
2	Inleiding en verantwoording	6
	2.1 Inleiding en verantwoording	6
	2.2 Samenstelling commissie	6
	2.3 Werkwijze commissie	6
	2.4 Totstandkoming domeinspecifiek referentiekader	7
	2.5 Overwegingen NVAO omtrent werkwijze commissie	7
3	Beschrijving van de opleiding	9
4	Beoordeling per onderwerp en facet	10
	4.1 Doelstellingen opleiding	10
	4.2 Programma	11
	4.3 Inzet van personeel	13
	4.4 Voorzieningen	14
	4.5 Interne kwaliteitszorg	16
	4.6 Continuïteit	17
5	Overzicht oordelen NVAO	18
6	Opmerkingen en bezwaren van instelling	19
	Bijlage 1: Samenstelling commissie	20
	Bijlage 2: Domeinspecifiek leerresultatenkader	22

1 Samenvattende conclusie

Bij brief van 14 maart 2011 heeft de heer Luc Van de Velde, algemeen directeur van de Erasmushogeschool Brussel, bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie een aanvraag 'Toets nieuwe opleidingen' voor de opleiding Bachelor in de pedagogie van het jonge kind (professionele gerichte bachelor) ingediend. De NVAO heeft deze aanvraag ontvangen op 14 maart 2011.

De NVAO heeft voor de beoordeling van de aanvraag een commissie van deskundigen samengesteld. Op 28 april 2011 heeft de commissie een locatiebezoek gebracht aan de instelling. De beoordeling van de commissie is verricht aan de hand van het Toetsingskader nieuwe opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen (14 februari 2005). Op 11 mei 2011 heeft de commissie haar adviesrapport aan de NVAO bezorgd.

De samenvattende conclusie van dat advies luidt:

"De opleiding heeft de doelstellingen in de vorm van te bereiken kerncompetenties van de afgestudeerden opgesteld. Deze doelstellingen komen overeen met de vereisten van de professioneel gerichte bachelor en sluiten aan bij de domeinspecifieke eisen omdat ze rechtstreeks zijn afgeleid van de beroepsomschrijving van Kind & Gezin.

De visie op de opleiding en het daaruit voortvloeiende opleidingsprogramma is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met het regionale werkveld. Het didactisch concept is doordacht en consequent toegepast doorheen het programma dat inhoudelijk samenhangend is. Er is een rechte lijn vast te stellen tussen de opleidingscompetenties, de leerdoelen en leerinhouden, de daarbij horende werkvormen en toetsvormen. Een en ander moet wel nog tot in detail en per opleidingsonderdeel worden gespecificeerd wanneer alle betrokken lectoren zijn aangesteld. In het bijzonder de leerdoelen verdienen nog een nadere uitwerking in termen van niveau: de oplopende moeilijkheidsgraad is momenteel nog onvoldoende duidelijk.

De voorziene literatuur is goed, maar er moet een nadere specificatie gebeuren in termen van verplichte en aanbevolen werken. De beroepsgerichtheid van het programma is duidelijk. Dit komt enerzijds door het grote aandeel stages en de bachelorproef, maar ook door de continue wisselwerking tussen theorie, praktijktheorie en praktijk in de andere opleidingsonderdelen. Hierdoor wordt de ontwikkeling van beroepsvaardigheden gewaarborgd. De studeerbaarheid van het programma is passend en de studielast wordt bewaakt. De opleiding voldoet aan de decretale eisen voor toelating. Studenten die reeds in de beroepspraktijk werkzaam zijn, kunnen op basis van de EVC-procedure en/of EVK's een verkort traject krijgen. De duur van het programma voldoet aan de formele vereisten.

De opleiding wordt gedragen door een kernteam dat evenwichtig is samengesteld en waarin het werkveld afdoende is vertegenwoordigd. De verbinding met de beroepspraktijk is daarnaast ook verzekerd door de bijkomende inzet van gastprofessoren. De voorziene docent-student ratio moet toelaten om het programma, waarin de individuele begeleiding van de student heel belangrijk is, op kwalitatieve wijze uit te voeren. De lectoren beschikken over voldoende vakinhoudelijke, didactische en organisatorische capaciteiten. Ontbrekende expertise wordt nog aangevuld voor de opleiding start middels de geijkte selectie- en aanstellingsprocedures van de hogeschool. De commissie apprecieert het feit dat er een

scholingsbeleid is waardoor navorming van lectoren gekaderd is binnen het beleid van de opleiding en de hogeschool en dus niet meer vrijblijvend is.

De materiële voorzieningen zijn van goede kwaliteit en toereikend om de opleiding te realiseren. Er is een stevige begeleidingsstructuur uitgewerkt die rekening houdt met de noden van de individuele student. De informatievoorzieningen zijn goed.

De Erasmushogeschool Brussel beschikt over een degelijk kwaliteitssystem dat wordt toegepast in iedere opleiding en dus ook operationeel zal zijn bij de start van deze nieuwe opleiding. Er wordt in het systeem op een adequate wijze voorzien in de betrokkenheid van de verschillende stakeholders bij de zorg voor en het bewaken van de kwaliteit.

Uit de beschikbare informatie en de gesprekken is op te maken dat de hogeschool voldoende middelen ter beschikking stelt om de nieuwe opleiding Bachelor in de pedagogie van het jonge kind op te starten en verder te ontwikkelen. De commissie stelt aan de hand van de begroting vast dat de hogeschool in staat is om het volledige opleidingstraject aan te bieden en alle studenten die starten ook te laten afstuderen."

De NVAO heeft vastgesteld:

1. dat de werkwijze van de commissie bij de beoordeling van de aanvraag Toets nieuwe opleiding van de Erasmushogeschool Brussel voor de opleiding Bachelor in de pedagogie van het jonge kind (professioneel gerichte bachelor) zorgvuldig en gedegen is geweest. De gevolgde werkwijze en procedure alsmede geraadpleegde informatiebronnen zijn helder en nauwkeurig geformuleerd en vermeld;
2. dat de commissie haar oordeel heeft opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Toetsingskader nieuwe opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO en de daarbij behorende beslisregels heeft gevolgd. Op het niveau van de facetten zijn de analyses van het panel duidelijk en consistent, en ze leiden tot heldere conclusies. Op het niveau van de onderwerpen zijn de oordelen over de facetten op juiste en zorgvuldige wijze afgewogen en neergelegd in heldere conclusies;
3. dat de commissie verklaart dat het voorgestelde domeinspecifiek leerresultatenkader in overeenstemming is met de niveaurespectoren van het niveau 6 uit de Vlaamse kwalificatiestructuur.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat het adviesrapport over de voorliggende opleiding zorgvuldig en gedegen tot stand is gekomen en dat het eindoordeel deugdelijk is gemotiveerd.

De NVAO meent in redelijkheid uit de aanvraag te kunnen opmaken dat de nieuwe opleiding de toets inzake de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen met goed gevolg zal kunnen doorstaan (art. 62, §7 van het Structuurdecreet). Er zijn potentieel voldoende generieke kwaliteitswaarborgen voorhanden in de nieuwe opleiding.

Besluit van de NVAO

betreffende de toetsing van de Bachelor in de pedagogie van het jonge kind (professioneel gerichte bachelor) van de Erasmushogeschool Brussel.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit :

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt besloten tot de positieve beoordeling van de aanvraag toets nieuwe opleiding Bachelor in de pedagogie van het jonge kind (professioneel gerichte bachelor) van de Erasmushogeschool Brussel grond van de redenen aangegeven in het toetsingsrapport. Het betreft een opleiding zonder afstudeerrichtingen, die te Brussel wordt georganiseerd.

Met toepassing van artikel 5bis van het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen wordt besloten tot het valideren van het domeinspecifiek leerresultatenkader van de opleiding Bachelor in de pedagogie van het jonge kind (professioneel gerichte bachelor).

Den Haag, 21 juni 2011

Namens de NVAO ter beoordeling van de toets nieuwe opleiding Bachelor in de pedagogie van het jonge kind (professioneel gerichte bachelor) van de Erasmushogeschool Brussel,

Lucien Bollaert
Bestuurder

2 Inleiding en verantwoording

2.1 Inleiding en verantwoording

Bij brief van 14 maart 2011 heeft de heer Luc Van de Velde, algemeen directeur van de Erasmushogeschool Brussel, bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie een aanvraag 'Toets nieuwe opleidingen' als bedoeld in titel I, hoofdstuk 3, afdeling 2, onderafdeling 3 van het Decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen (hierna structuurdecreet) (B.S. 14.08.2003), voor de opleiding Bachelor in de pedagogie van het jonge kind (professioneel gerichte bachelor) ingediend. Bij deze aanvraag werd een uitgebreid informatiedossier gevoegd. De NVAO heeft deze aanvraag ontvangen op 14 maart 2011.

2.2 Samenstelling commissie

De NVAO heeft voor de beoordeling van de aanvraag een commissie van deskundigen samengesteld.

Voorzitter

- Ton Kallenberg, directeur Educatie van het Regionaal OpleidingsCentrum Leiden.

Leden

- Vera Goossens, departementshoofd lerarenopleiding XIOS Hogeschool Limburg;
- Mieke Houttekier, verantwoordelijke in de kinderopvang;
- Liselotte Marnef, student bachelor Rechten aan de Katholieke Universiteit Leuven.

Secretaris

- Ann Van Neygen, beleidsmedewerker NVAO en tevens procescoördinator voor deze toets nieuwe opleiding.

Door de aanstelling van deze personen zijn volgende deskundigheden in de schoot van de commissie verenigd:

- domeindeskundigheid in vakdiscipline en afnemend veld: Mieke Houttekier;
- onderwijsdeskundigheid en deskundigheid in de didactiek: Ton Kallenberg en Vera Goossens;
- evaluatiedeskundigheid: Ton Kallenberg;
- studentgebonden deskundigheid: Liselotte Marnef.

2.3 Werkwijze commissie

De beoordeling werd verricht aan de hand van het 'Toetsingskader nieuwe opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen', zoals vastgesteld door het bestuur van de NVAO op 14 februari 2005 en bekrachtigd door de Vlaamse regering.

De commissie heeft tijdig voorafgaand aan de installatievergadering het informatiedossier ontvangen van de opleiding. Het programma voor het bezoek werd op digitale wijze vastgelegd.

De commissie heeft op 27 april 2011 de installatievergadering belegd met als doel het aanvraagdossier te bespreken en het locatiebezoek voor te bereiden. Tijdens deze

vergadering heeft zij een lijst van mondeling te stellen vragen opgesteld. De mondelinge vragen hebben als leidraad gediend voor de gesprekken van de commissie tijdens het locatiebezoek.

Op 28 april 2011 heeft vervolgens het locatiebezoek plaatsgevonden in de vestiging Campus Jette aan de Laarbeeklaan 121 te Jette. Tijdens het locatiebezoek heeft de commissie zich in verschillende gespreksronden van nadere informatie voorzien, onder meer aan de hand van de aandachtspunten en de vragen die zij op de installatievergadering had voorbereid.

In een afsluitende bespreking op de bezochtdag heeft de commissie haar bevindingen op basis van het materiaal en de uitkomsten van de verschillende gespreksronden onderling besproken en vertaald naar, aan het Toetsingskader gekoppelde, conclusies. Daarbij is eerst per facet afzonderlijk een beoordeling uitgesproken en is vervolgens per onderwerp een oordeel gegeven over de desbetreffende facetten in onderling verband, uitmondend in een globaal eindadvies over de aanvraag als geheel. De documentatie van de opleiding en de gesprekken tijdens het locatiebezoek hebben de commissie voldoende informatie verschaft om tot een afgewogen oordeel te kunnen komen.

De secretaris van de commissie heeft daarna een concept adviesrapport opgesteld dat, na verwerking van de daarop binnengekomen commentaren van de commissieleden, is geworden tot het definitieve advies zoals het hier voorligt. Het adviesrapport is geaccordeerd door alle commissieleden en definitief vastgesteld door voorzitter en de secretaris op 11 mei 2011.

De commissie heeft alle verkregen informatie besproken, kritisch beoordeeld aan de hand van het beoordelingskader van de 'Toets Nieuwe opleidingen' en de daarin vermelde onderwerpen, facetten en criteria. Per facet is een oordeel gegeven. Op basis van de beoordelingen per facet werd per onderwerp eveneens een globale beoordeling gegeven.

De commissie heeft de overwegingen en conclusies in volledige onafhankelijkheid gevormd. Zowel de commissieleden als de secretaris hebben een onafhankelijkheidsverklaring ondertekend, welke in het bezit is van de NVAO. Voor een kort cv van de leden van de commissie en de secretaris wordt verwezen naar Bijlage 1 bij dit advies.

2.4 Totstandkoming domeinspecifiek leerresultatenkader

De commissie stelt vast dat het domeinspecifiek leerresultatenkader van de nieuwe opleiding Bachelor in de pedagogie van het jonge kind kadert binnen de Vlaamse kwalificatiestructuur (VKS). De niveaudecriptoren van het niveau 6 uit de VKS worden door de geformuleerde leerresultaten afgedekt. Bijgevolg kan de nieuwe opleiding terecht als een bacheloropleiding getypeerd worden.

2.5 Overwegingen NVAO omtrent werkwijze commissie

De NVAO heeft vastgesteld:

- dat de werkwijze van de commissie bij de beoordeling van de aanvraag Toets nieuwe opleiding van de Bachelor in de pedagogie van het jonge kind (professioneel gerichte bachelor) van de Erasmushogeschool Brussel zorgvuldig en gedegen is geweest. De

- gevolgde werkwijze en procedure alsmede geraadpleegde informatiebronnen zijn helder en nauwkeurig geformuleerd en vermeld;
- dat de commissie haar oordeel heeft opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke toetsingskader en de daarbij behorende beslisregels heeft gevolgd. Op het niveau van de facetten zijn de analyses van de commissie duidelijk en consistent, en ze leiden tot heldere conclusies. Op het niveau van de onderwerpen zijn de oordelen over de facetten op juiste en zorgvuldige wijze afgewogen en neergelegd in heldere conclusies.
 - dat de commissie het domeinspecifiek leerresultatenkader dat de opleiding voorstelt, passend acht voor het niveau 6 van de Vlaamse kwalificatiestructuur.
 - dat de commissie op een zorgvuldige wijze dit kader heeft vastgesteld;
 - dat het kwaliteitsoordeel bij de toetsing - voor zover relevant - mede gebaseerd is op een vergelijking met verwante andere opleidingen en internationaal geaccepteerde criteria voor opleidingen in het desbetreffende domein.
 - dat de commissie in haar advies een aantal kritische kanttekeningen heeft opgenomen. De NVAO onderschrijft deze en brengt deze onder de aandacht van de opleiding.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat het advies over de voorliggende opleiding zorgvuldig en gedegen tot stand is gekomen, en dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd.

3 Beschrijving van de opleiding

Administratieve gegevens betreffende de instelling en de aangevraagde opleiding de instelling die de nieuwe opleiding aanvraagt en de vestiging waar de opleiding zal worden aangeboden in geval van erkenning

- naam instelling: Erasmushogeschool Brussel
- adres instelling: Nijverheidskaai 170, 1070 Brussel
- aard instelling: ambtshalve geregistreerd
- vestiging waar de opleiding wordt aangeboden: Campus Jette, Laarbeeklaan 121, 1090 Brussel
- de naam van de voorgestelde opleiding: Bachelor in de pedagogie van het jonge kind
- in voorkomend geval de afstudeerrichtingen: geen
- de onderwijstaal gebruikt in de voorgestelde opleiding: Nederlands
- niveau en oriëntatie: professioneel gerichte bachelor
- het studiegebied of (delen van) studiegebieden: onderwijs, sociaal-agogisch werk en gezondheidszorg
- nieuwe opleiding voor Vlaanderen: ja
- nieuwe opleiding enkel voor de instelling: neen, er werd reeds een analoge aanvraag voor deze opleiding ingediend door de Karel de Grote-Hogeschool en de Arteveldehogeschool
- de studieomvang van de voorgestelde opleiding uitgedrukt in studiepunten: 180 ECTS
- de graad waartoe de voorgestelde opleiding leidt, de kwalificatie van de graad en in voorkomend geval de specificatie van de graad: Bachelor in de pedagogie van het jonge kind
- in voorkomend geval de bijkomende titel die houders van de graad van deze voorgestelde opleiding kunnen voeren: geen
- het academiejaar waarin de opleiding in geval van erkenning voor het eerst zal worden aangeboden: 2011-2012
- het positief advies van de associatie waarvan de instelling desgevallend lid is: positieve beslissing op 16 maart 2010 door Raad van Bestuur Universitaire Associatie Brussel
- in voorkomend geval het positief oordeel over de macrodoelmatigheid: ja, gegeven door de Erkenningscommissie op 28 mei 2010

4 Beoordeling per onderwerp en facet

Beschrijving van de toetsing door de NVAO van de ingediende aanvraag aan de hand van de 6 onderwerpen en de facetten uit het Toetsingskader.

4.1 Doelstellingen opleiding

Facet 1.1. Niveau en oriëntatie opleiding

De opleiding heeft kerncompetenties opgesteld die in overeenstemming zijn met de vereiste doelstellingen voor een professionele bacheloropleiding. Mede omdat de beroepsspecifieke competenties gebaseerd zijn op de beroepsomschrijving die Kind & Gezin met het werkveld heeft opgesteld, geven deze een compleet en correct beeld van de domeinspecifieke kennis en vaardigheden die de afgestudeerden moeten bereiken.

In de studiefiches kan de commissie zien dat de opleiding de kerncompetenties reeds verder uitgewerkt heeft in doelstellingen, maar nog niet tot op de verschillende niveaus. Om de doelstellingen richtinggevend te laten zijn voor het leerproces van de student, is een verdere uitwerking van de doelstellingen nodig in termen van niveau. De commissie raadt de opleiding aan dit werk snel op te pakken (zie ook facet 2.2 Relatie tussen doelstelling en programma).

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de commissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.1 in het adviesrapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 1.2. Domeinspecifieke eisen

Het landelijke werkveld is door de consultaties van Kind & Gezin bijzonder intensief en goed betrokken bij het opstellen van de beroepscompetenties. De opleidingscompetenties die de opleiding heeft opgesteld, komen volgens de commissie overeen met de beroepscompetenties die in de beroepsbeschrijving van Kind & Gezin zijn opgenomen.

De commissie stelt vast dat het domeinspecifiek leerresultatenkader van de nieuwe opleiding Bachelor in de pedagogie van het jonge kind kadert binnen de Vlaams Kwalificatiestructuur (VKS). De niveaurescriptoren van het niveau 6 uit de VKS worden door de geformuleerde leerresultaten afgedekt. Bijgevolg kan de nieuwe opleiding terecht als een bacheloropleiding getypeerd worden.

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de commissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.2 in het adviesrapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering samenvattend oordeel over onderwerp 1: doelstellingen opleidingen

Omdat alle facetten van het onderwerp Doelstellingen opleiding door de commissie als voldoende zijn beoordeeld, is het samenvattende oordeel van dit onderwerp voldoende.

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de commissie voor de score 'voldoende' van het onderwerp 'doelstellingen opleiding'.

Conclusie NVAO: De NVAO beoordeelt het onderwerp Doelstellingen als voldoende.

4.2 Programma

Facet 2.1. Eisen professionele / academische gerichtheid

Aan de hand van de literatuur die de commissie tijdens het locatiebezoek heeft kunnen inkijken, is zij van oordeel dat de opleiding gebruik zal maken van een aantal stevige basiswerken, aangevuld met artikels en syllabi door de betrokken lectoren samengesteld. Het is goed dat de lector enige vrijheid heeft in de keuze van het studiemateriaal, maar dat dit tegelijk ook afgestemd wordt in het team. De commissie suggereert de opleiding er op toe te zien dat studenten in de loop van hun traject ook voldoende in aanraking komen met internationale literatuur.

De wisselwerking tussen de kenniscomponent en de beroepspraktijk wordt voldoende gerealiseerd door het werken met nog te ontwikkelen casuïstiek. De commissie stelt ook vast dat de opleiding bewaakt dat de opdrachten die studenten krijgen in de meer theoretische opleidingsonderdelen gekoppeld worden aan de praktijk en eventueel uitgevoerd tijdens de stage of praktijkmomenten. De commissie stelt vast dat een degelijk stagetraject is uitgewerkt dat gedeeltelijk verplicht is om ervoor te zorgen dat zowel voorschoolse als naschoolse opvang, alsook het cultureel aspect in voldoende mate aan bod komen. Dankzij de mentorenopleiding garandeert de opleiding dat de begeleiding op de stageplaatsen kwalitatief goed is en in de lijn ligt van de visie van de opleiding.

Dit alles in overweging nemend, is de commissie van oordeel dat de opleiding ervoor zorgt dat de student de nodige beroepsvaardigheden zal opdoen. De opleiding is zodanig opgebouwd dat er voldoende sprake is van integratie tussen theorie, praktijktheorie en praktijk.

De opleiding heeft nog werk aan het steviger neerzetten van de internationale component, alsook aan het structureel inbouwen van toegepast onderzoek.

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de commissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.1 in het adviesrapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.2. Relatie tussen doelstelling en programma

De commissie heeft vastgesteld dat er een doorlopende lijn is van de opleidingscompetenties, naar de leerdoelen en leerinhouden en de daaraan gerelateerde werkvormen en vormen van toetsing. De doelstellingen die in de studiefiches zijn weergegeven, zijn momenteel nog niet voorzien van niveaus en bijhorende gedragsindicatoren. De opleiding geeft in de gesprekken aan dringend werk te willen maken van dit proces.

De commissie stelt in de gesprekken vast dat het didactisch concept alvast bij de mensen die het mee vorm hebben gegeven, doorleefd is. Er is een integratie vast te stellen tussen de ideeën van betrokkenen. Woorden zijn niet zomaar gekozen, maar zijn de kristallisatie van een denkproces, zo stelt de commissie vast. Het is nu aan het kernteam en het opleidingshoofd in het bijzonder om ervoor te zorgen dat het hele opleidingsteam zich hier kan achter scharen.

De keuze van de opleiding om studenten eerst te laten werken aan hun persoonlijke ontwikkeling en hun attitudes vooraleer op stage te gaan, kan de commissie volledig volgen. Het studenten laten experimenteren in een veilige plaats – in casu onder de vorm van workshops – in plaats van hen van bij aanvang van de opleiding onder te dompelen in het werkveld, is een duidelijke en goed beargumenteerde keuze die door de commissie wordt geapprecieerd.

De commissie stelt vast dat de voorlopige lijst met criteria waaraan stageplaatsen moeten voldoen, reeds een goed vertrekpunt is. In het gesprek met het werkveld komt bovendien tot uiting dat de stageplaatsen zich zeer goed realiseren dat beide partijen zich bewust moeten zijn van wat men elkaar te bieden heeft en het niet evident zal zijn voor iedere organisatie in de kinderopvang om als stageplaats te fungeren.

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de commissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.2 in het adviesrapport.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.3. Samenhang programma

De commissie meent dat de opleiding inzichtelijk heeft weten te maken dat het programma zowel horizontaal – via semesterthema's – als verticaal – via leerlijnen – samenhangend is. Het in bijlage opgenomen schematisch uitgewerkte programma maakt deze samenhang het beste duidelijk. De commissie is er ook van overtuigd dat alle elementen uit het programma zullen worden geïntegreerd in het persoonlijk ontwikkelingsplan van de student dat van begin tot einde van de opleiding wordt doorgetrokken.

De commissie vraagt zich wel af of een en ander, bij de doorontwikkeling van de opleiding, niet kan vereenvoudigd worden. Momenteel is het geheel van de opleiding zeker samenhangend, maar op een ingewikkelde manier uitgewerkt.

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de commissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.3 in het adviesrapport.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.4. Studielast

De commissie meent dat de opleiding de studiebelasting per opleidingsonderdeel op zorgvuldige wijze heeft begroot. Ze dient wel dringend werk te maken van een uitsplitsing van de studietijd in de verschillende soorten contacturen en het aandeel zelfstudie. De opleiding heeft wel al een zicht op de werkvormen die ze wenst te hanteren gezien deze onmiddellijk gekoppeld zijn aan het didactisch concept. Er is nog enige speelruimte voorzien, zodat de nieuw aan te stellen lectoren binnen de door de opleiding vastgelegde krijtlijnen hun expertise op een voor hen gepaste wijze aan bod kunnen brengen.

De studielast voldoet aan de normen. De commissie heeft vertrouwen in het bewaken van de studielast door de opleiding. Ze vindt de ondersteuning voor studenten bij het optreden van knelpunten in de studie waardevol.

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de commissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.4 in het adviesrapport.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.5. Toelatingsvoorwaarden

De opleiding voldoet aan de decretale eisen voor toelating van de studenten. De commissie acht de procedure van toelating van werkenden met een relevant bachelordiploma of met mogelijke vrijstellingen op grond van EVK's en EVC's correct.

De commissie vindt het op zich geen goede zaak dat potentiële studenten met werkervaring volgend academiejaar nog niet kunnen starten. Tegelijkertijd begrijpt zij waarom de opleidingen Bachelor in de pedagogie van het jonge kind deze beslissing genomen hebben. De commissie gaat ervan uit dat deze instroom wel zal worden toegelaten vanaf het

academiejaar 2012-2013, wanneer ook het tweede jaar wordt georganiseerd. In het gesprek met het werkveld bleek immers ook dat zij zitten te wachten op deze opleiding.

De inlassing het opleidingsonderdeel 'Well.com' bij het begin van de opleiding vindt de commissie een mooi initiatief. Enerzijds omdat het een basis legt voor het persoonlijk ontwikkelingsplan van de student, anderzijds omdat het reeds in een heel vroeg stadium van de opleiding de student verplicht om zichzelf in relatie tot de keuze voor deze opleiding te bevragen.

De commissie prijst de opleiding om de mogelijkheden die zij studenten biedt om deficiënties aan te vullen.

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de commissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.5 in het adviesrapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.6. Studieomvang

De commissie stelt vast dat de voorgedragen opleiding voldoet aan de decretale minimumomvang van 180 ECTS.

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de commissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.6 in het adviesrapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering samenvattend oordeel over onderwerp 2: programma

Omdat alle facetten van het onderwerp Programma door de commissie als voldoende zijn beoordeeld, is het samenvattende oordeel van dit onderwerp voldoende

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de commissie voor de score 'voldoende' van het onderwerp 'programma'.

Conclusie NVAO: De NVAO beoordeelt het onderwerp Programma als voldoende.

4.3 Inzet van personeel

Facet 3.1. Eisen professionele/academische gerichtheid

Uit de cv's en de gesprekken heeft de commissie kunnen afleiden dat het kernteam dat de opleiding draagt en verder zal ontwikkelen evenwichtig is samengesteld en garandeert dat de verbinding met de beroepspraktijk wordt gelegd. De commissie heeft er ook alle vertrouwen in dat de nog aan te stellen personeelsleden vanuit ditzelfde beleid zullen aangesteld worden. De commissie apprecieert de stellige houding van de opleiding om de collega's uit het werkveld niet voltijds aan te stellen. Op die manier wordt de verbinding met de beroepspraktijk op continue basis gelegd.

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de commissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.1 in het adviesrapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 3.2. Kwantiteit personeel

De commissie is van oordeel dat een ratio van 1:18 voldoende is voor de opleiding om – met het didactisch concept dat ze wenst te hanteren – het onderwijs kwalitatief hoogstaand te organiseren. Daarnaast is de commissie tevreden om te horen dat een eventueel hogere instroom van studenten kan gefinancierd worden vanuit de hogeschool, maar dat de opleiding een al te grote toename van studenten ook zal afremmen om het didactisch concept zoals het is voorzien en dat behoorlijk wat individuele begeleiding vraagt, goed te kunnen uitvoeren.

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de commissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.2 in het adviesrapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 3.3. Kwaliteit personeel

De commissie is van oordeel dat de opleiding met de samenstelling van haar kernteam en de verschillende deskundigheden die daarin vertegenwoordigd zijn, een goede basis legt voor het ontwikkelwerk dat nog te wachten staat, alsook voor de verdere uitbouw van het team.

Uit de cv's van betrokkenen kan de commissie opmaken dat de nodige expertise in aanzet aanwezig is voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma. Zij heeft ook het volste vertrouwen in het feit dat de opleiding de nog ontbrekende expertise goed zal aanvullen gezien de profielen die zijn weergegeven en de geldende selectie- en wervingsprocedure in de hogeschool.

De commissie heeft kennis kunnen maken met een gedreven opleidingshoofd dat in staat is gebleken om op korte tijd deze nieuwe opleiding goed in de steigers te zetten en hierbij gebruik te maken van de expertise van de mensen in het kernteam. De commissie heeft er vertrouwen in dat dit team kan uitgroeien tot een hecht team dat in staat is om – zoals beoogd – de studenten op een geïntegreerde manier op te leiden.

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de commissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.3 in het adviesrapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering samenvattend oordeel over onderwerp 3: Inzet van personeel.

Omdat alle facetten van het onderwerp Inzet personeel door de commissie als voldoende zijn beoordeeld, is het samenvattende oordeel van dit onderwerp voldoende.

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de commissie voor de score 'voldoende' van het onderwerp 'inzet van personeel'.

Conclusie NVAO: De NVAO beoordeelt het onderwerp Inzet van Personeel als voldoende.

4.4 Voorzieningen

Facet 4.1. Materiële voorzieningen

De commissie is van oordeel dat op de Campus Jette voldoende toegeruste onderwijsruimten en faciliteiten beschikbaar zijn om de opleiding te kunnen aanbieden. Ook de leerondersteunende voorzieningen, waaronder de algemene ICT-faciliteiten, de

audiovisuele middelen, het studielandschap en de elektronische leeromgeving Dokeos zijn van goede kwaliteit. De commissie is positief over het nog in te richten skills lab specifiek voor de opleiding Bachelor in de pedagogie van het jonge kind.

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de commissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.1 in het adviesrapport.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 4.2. Studiebegeleiding

De informatievoorziening aan studenten is volgens de commissie passend. De commissie is lovend over het initiatief van de opleiding om te starten met een welkomstweek op locatie. Dit laat studenten toe om reeds in een vroeg stadium van de opleiding intensief bezig te zijn met hun keuze voor deze opleiding. Daarnaast apprecieert de commissie dat de inhouden die studenten in deze week aan bod brengen, zullen meegenomen worden in hun verder leerproces. De commissie heeft waardering voor de verscheidenheid aan begeleiding die voor de opleiding is voorzien. Het geheel van de begeleiding maakt op de commissie een solide indruk. De studenten zijn te spreken over zowel de informatievoorzieningen als de studiebegeleiding.

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de commissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.2 in het adviesrapport.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering samenvattend oordeel over onderwerp 4: Voorzieningen.

Omdat alle facetten van het onderwerp Voorzieningen door de commissie als voldoende zijn beoordeeld, is het samenvattende oordeel van dit onderwerp voldoende.

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de commissie voor de score 'voldoende' van het onderwerp 'voorzieningen'.

Conclusie NVAO: De NVAO beoordeelt het onderwerp Voorzieningen als voldoende.

4.5 Interne kwaliteitszorg

Facet 5.1. Systematische aanpak

De commissie vindt het systeem voor kwaliteitszorg stevig. Het systeem voldoet aan de daaraan te stellen eisen. Het voorziet in geregelde evaluaties onder belanghebbenden en het nemen van maatregelen ter verbetering als de resultaten van de evaluaties daartoe aanleiding geven.

De commissie stelt aan de hand van de beschikbare informatie vast dat het departement, conform het gehanteerde systeem voor kwaliteitszorg een kwaliteitsbeleidsplan opstelt (Plan/Do), evaluaties uitvoert om na het gaan of het plan gerealiseerd wordt en deze evaluaties samenbrengt in een jaarverslag (Check) en vervolgens actieplannen opstelt om de verbeteringen te realiseren (Act). De nieuwe opleiding zal aan de hand van deze cyclus worden geëvalueerd.

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de commissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.1 in het adviesrapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 5.2. Betrokkenheid

De belanghebbenden, zijnde studenten, docenten, werkveld en alumni zijn naar het oordeel van de commissie allen degelijk bij de opleiding betrokken. Zij zijn in formele gremia binnen de opleiding vertegenwoordigd en kunnen ook hun mening laten horen via enquêtes. De commissie acht genoeg waarborgen voor de betrokkenheid bij de opleiding aanwezig. De commissie apprecieert dat in de resonansgroep de vertegenwoordiging van het werkveld ruimer is opengetrokken dan de kinderopvang op zich. De commissie kon in het gesprek met het werkveld ook vaststellen dat de opleiding wel degelijk rekening houdt met de feedback die uit de resonantiegroep komt, zoals bijvoorbeeld met betrekking tot de organisatie van de stage.

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de commissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.2 in het adviesrapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering samenvattend oordeel over onderwerp 5: Interne kwaliteitszorg.

Omdat alle facetten van het onderwerp Interne kwaliteitszorg door de commissie als voldoende zijn beoordeeld, is het samenvattende oordeel van dit onderwerp voldoende.

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de commissie voor de score 'voldoende' van het onderwerp 'interne kwaliteitszorg'.

Conclusie NVAO: De NVAO beoordeelt het onderwerp Interne Kwaliteitszorg als voldoende.

4.6 Continuïteit

Facet 6.1. Afstudeergarantie

De commissie stelt vast dat het bestuur van de hogeschool de garantie geeft dat een student die de opleiding start deze ook kan afronden. Deze belofte wordt geformaliseerd in het studiecontract van iedere student met de hogeschool. Daarnaast stelt de commissie vast dat de opleiding een realistische begroting heeft opgemaakt voor de eerste vijf academiejaren.

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de commissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.1 in het adviesrapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 6.2. Investerings

De commissie stelt vast dat de opleiding wordt ondergebracht in een gebouw dat voldoende uitgerust is en dus geen extra investeringen vraagt, op de uitbouw van het skillslab na. De voorziene investering hiervoor acht de commissie toereikend.

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de commissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.2 in het adviesrapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 6.3. Financiële voorzieningen

De commissie heeft de vijfjarenbegroting van de hogeschool voor deze opleiding bestudeerd en stelt vast dat dit een realistische begroting is die toelaat om de opleiding, zoals ze geconcipeerd is, te organiseren.

In het gesprek met het hogeschoolbestuur werd ook gesteld dat, mocht er onverhoopt een grotere instroom zijn dan de voorziene 40 studenten in het eerste jaar, de extra kosten zullen opgevangen worden door het strategisch fonds van de hogeschool. Ook wordt gesteld dat het concept van de opleiding zoals het nu is uitgewerkt zich niet leent tot het toelaten van een al te grote groep studenten.

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de commissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.3 in het adviesrapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering samenvattend oordeel over onderwerp 6: Condities voor continuïteit.

Omdat alle facetten van het onderwerp Condities voor continuïteit door de commissie als voldoende zijn beoordeeld, is het samenvattende oordeel van dit onderwerp voldoende.

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de commissie voor de score 'voldoende' van het onderwerp 'condities voor continuïteit'.

Conclusie NVAO: De NVAO beoordeelt het onderwerp Condities voor Continuïteit als voldoende.

5 Overzicht oordelen NVAO

De onderstaande tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van NVAO weer.

Onderwerp	oordeel	facet	oordeel
1 Doelstellingen	V	1.1 niveau en oriëntatie	V
		1.2 domeinspecifiek referentiekader	V
2 Programma	V	2.1 eisen gerichtheid	V
		2.2 relatie doelstellingen - programma	V
		2.3 samenhang programma	V
		2.4 studielast	V
		2.5 toelatingsvoorwaarden	V
		2.6 studieomvang	V
		2.7 masterproef	Nvt
3 Inzet personeel	V	3.1 eisen gerichtheid	V
		3.2 kwantiteit	V
		3.3 kwaliteit	V
4 Voorzieningen	V	4.1 materiële voorzieningen	V
		4.2 studiebegeleiding	V
5 Interne kwaliteitszorg	V	5.1 systematische aanpak	V
		5.2 betrokkenheid	V
6 Continuïteit	V	6.1 afstudeergarantie	V
		6.2 investeringen	V
		6.3 financiële voorzieningen	V

Eindoordeel: positief

6 Opmerkingen en bezwaren van instelling

Conform de bepalingen vermeld in de handleiding TNO kan een instelling opmerkingen en bezwaren formuleren op het ontwerp van toetsingsrapport.

De instelling heeft geen opmerkingen en/of bezwaren geformuleerd op het ontwerp van toetsingsrapport.

Bijlage: Samenstelling commissie

Voorzitter

Drs. T. Kallenberg

Ton Kallenberg studeerde aan de pedagogische academie te Den Haag en gaf daarna enkele jaren les als onderwijzer. Daarna werkte hij aan de Universiteit Leiden bij de Juridische Faculteit als hoofd onderwijszaken. Tegelijkertijd volgde hij de opleiding pedagogische wetenschappen (specialisatie onderwijskunde) aan de universiteit van Leiden. Nadien werkte hij aan de Erasmus Universiteit van Rotterdam als interuniversitair onderwijsmanager van de opleiding Bestuurskunde, hoofd Bureau onderwijs en directeur van het Onderwijskundig expertisecentrum Rotterdam. Momenteel is hij directeur Educatie aan het ROC Leiden. Hij heeft meegewerkt aan verschillende visitaties, waaronder de visitatie 'leraar kleuteronderwijs' in Vlaanderen en 'leraar basisonderwijs' in Nederland. Hij was tevens voorzitter van het panel dat de drie opleidingen 'Management in de kinderopvang' in Nederland heeft beoordeeld.

Commissielid

Lic. V. Goossens

Vera Goossens is licentiaat in de Lichamelijke Opvoeding en geaggregeerde voor het hoger onderwijs. Zij is sinds 1997 departementshoofd van de Lerarenopleiding aan de XIOS Hogeschool. Daarvoor werkte zij als lector in de lichamelijke opvoeding in de verschillende lerarenopleidingen (kleuter-, lager en secundair onderwijs). Zij was ook opleidingshoofd en stagecoördinator van de bachelor in het kleuteronderwijs. Naast haar functie als departementshoofd is zij o.a. ook lid van de stuurgroep van het regionaal platform voor lerarenopleidingen NOvELLE, voorzitter van STUVOX (vzw studentenvoorzieningen van XIOS) en afgevaardigde voor onderwijs in Vihora.

Commissielid

M. Houttekier

Mieke Houttekier is opvoedster en geaggregeerde voor het onderwijs. Zij is oprichtster en sinds 20 jaar coördinator van kinderdagverblijf Sprankel in Brugge, een groep van 6 kinderdagverblijven waar dagelijks 170 kinderen worden opgevangen. Voordien werkte zij 10 jaar in het buitengewoon onderwijs (kleuters, basis- en beroepsonderwijs). Zij is sinds 12 jaar lesgever bij Syntra West in de opleiding 'Begeleider in de kinderopvang' en de opleiding 'Zelfstandig opstarten van een kinderdagverblijf'. Sedert 2004 is zij externe beoordelaar van eindwerken van de opleiding Bachelor in de Orthopedagogie van KATHO. Daarnaast richtte zij in 1992 een kleuterschool en een kinderdagverblijf op in Roemenië en begeleidt nog steeds het personeel van deze beide instellingen.

Student-lid

L. Marnef

Liselotte Marnef volgt de bacheropleiding Rechten aan de Katholieke Universiteit Leuven. Daarvoor behaalde zij het masterdiploma Kunstwetenschappen aan de Universiteit Gent. Een deel van deze studie volgde zij in Italië. Zij is als student-lid betrokken bij visitatiecommissies van de NVAO en heeft onder meer als journalist bij het Studentenmagazine in Gent gewerkt. Liselotte Marnef was lid van de Studentenraad Faculteit Letteren en Wijsbegeerte van de Universiteit Gent.

Secretaris

Lic. A. Van Neygen

Ann van Neygen is sinds 2008 beleidsmedewerker bij de NVAO. Daarvoor werkte zij 21 jaar in het hoger onderwijs in Vlaanderen: zeven jaar als assistent in de faculteit Psychologie en pedagogische wetenschappen van de Universiteit Gent en veertien jaar in de Hogeschool West-Vlaanderen, waarvan acht jaar als departementshoofd.

Alle commissieleden en de externe secretaris hebben een onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring ingevuld en ondertekend.

De procescoördinator is Ann Van Neygen, beleidsmedewerker NVAO

Bijzondere elementen betreffende de samenstelling: Nvt

Bijlage 2: Domeinspecifiek leerresultatenkader

Verantwoordelijkheid t.a.v. de kinderen in de voorziening

1. De bachelor creëert een positief, veilig, gezond, hygiënisch en gestructureerd leefklimaat met zorg voor elke baby en elk kind in de groep. Tevens creëert hij bij elk kind basisvertrouwen door vanuit een sensitieve houding gericht te zijn op het vervullen van basisbehoeften.
2. De bachelor ondersteunt de totale persoonlijkheidsontwikkeling van elke baby en elk kind door middel van een stimulerende interactie in een rijke omgeving en het begeleiden van een aanbod op basis van observatie van hun leefwereld en ontwikkelingsbehoeften.

Verantwoordelijkheid t.a.v. de gezinnen

3. De bachelor waarborgt voor kinderen de continuïteit tussen thuis- en opvangmilieu maximaal door vanuit visie en met het team de kinderopvang zo vorm te geven dat ouders er zich in herkennen.
4. De bachelor bouwt in het belang van het kind een vertrouwensrelatie op met de ouder en verbindt zijn eigen professionele deskundigheid met de ervaringsdeskundigheid van de ouder.

Verantwoordelijkheid t.a.v. het eigen team en de opvangvoorziening

5. De bachelor stimuleert en motiveert divers geschoolde medewerkers tot professionele ontwikkeling op vlak van 'opvoeden van kinderen', 'ontwikkeling van kinderen ondersteunen' en 'partner zijn van de gezinnen van de kinderen', door het zelf vervullen van een modelfunctie, door het geven en ontvangen van feedback in een open verstandhouding en door het creëren van een gunstige professionaliseringscontext voor de medewerkers.
6. De bachelor draagt samen met een team van divers geschoolde collega's verantwoordelijkheid voor het gemeenschappelijk sociaal-pedagogisch project van de voorziening en creëert daarvoor actief de randvoorwaarden.

Verantwoordelijkheid t.a.v. de opvangsector en de brede maatschappij

7. De bachelor werkt zelf proactief in de lokale maatschappelijke context en neemt daarvoor initiatief tot samenwerking met externe partners.
8. De bachelor volgt actief de relevante ontwikkelingen in de samenleving, het overheidsbeleid, het vak/expertisedomein en in de internationale context om zodoende de maatschappelijke relevantie van het eigen professioneel handelen te duiden.

Twee leerresultaten overstijgen dit geheel en zijn voor elke rol belangrijk.

9. De bachelor bouwt nieuwe pedagogische kennis op en integreert deze in het beleid van de voorziening; samen met het team verzamelt, analyseert en interpreteert hij relevante complexe situaties in de beroepspraktijk, gebruikt resultaten van onderzoek en neemt initiatief en verantwoordelijkheid om de bestaande pedagogische praktijk te innoveren.
10. De bachelor handelt vanuit bewustzijn van het eigen referentiekader met respect voor de identiteit van anderen (kinderen, ouders, team, externe partners) en ondersteunt de identiteitsontwikkeling van de kinderen en hun respect voor anderen.

Het toetsingsrapport is tot stand gekomen op basis van een adviesrapport in opdracht van de NVAO met het oog op toetsing van de nieuwe opleiding Bachelor in de pedagogie van het jonge kind (professioneel gerichte bachelor) van de Erasmushogeschool Brussel.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)

Parkstraat 28

Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG

T 31 70 312 23 30

F 31 70 312 23 01

E info@nvaio.net

W www.nvaio.net

Aanvraagnummer #4996